

Hallituksen esitys (69/2022 vp.) eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti käytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sijoitusrahastodirektiivin muuttamisesta avaintietoasiakirjojen käytön osalta.

Rahoitusmarkkinoiden sääntelyssä tiedonantovelvollisuuden on ollut yksi käytetyin keino. Eri toimijoiden tiedonantovelvollisuutta on lisätty järjestelmällisesti. Samaan aikaan tutkimustulokset osoittavat, että erityisesti yksityissijoittajat eivät hyödynnä pitkiä ja monimutkaisiin esitteitä erinäisistä syistä johtuen. Siten monella alalla yksinkertaistetut esitteet tai vastaavat dokumentit ovat yleistyneet. Jos yksinkertaistettu esite on hyvin rakennettu, se auttaa kuluttajien ja sijoittajien päätöksentekoa. Pahimmassa tapauksessa, jos yksinkertaistetussa esitteessä kiinnitetään huomiota vääriin tai epäoleellisiin asioiden tai valitut mittarit ovat huonoja, se voi johtaa huonoihin päätöksiin. Tiedonantovelvollisuuden lisäksi tarvitaan sijoittajien tietämyksen lisäämistä.

Sijoitusrahastotoiminnassa yksinkertaisteluilla esitteillä on pitkä historia. PRIIP-avaintietoasiakirja korvaa avaintietoesitteen, joka korvasi aikoinaan yksinkertaistetun rahastoesitteen. PRIIP-avaintietoasiakirjan tavoitteena on muun muassa lisätä eri sijoitustuotteiden vertailtavuutta. PRIIP-avaintietoasiakirja lisää sijoituskohteiden vertailtavuutta, mutta ei sinällään tarkoita, että vertailu olisi järkevä tai hyvä. Tutkimustulokset ovat ristiriitaisia sen suhteen, miten avaintietoasiakirjat vaikuttavat sijoittajien

käyttäytymiseen ja mikä on tällaisen lyhennetyt asiantuntijalausunto sisällön tulisi olla.

Sijoitusrahastodirektiivin muutos perustuu laajaan valmisteluaineistoon. Komissio on teettänyt esimerkiksi laajan sijoittajille tarkoitetun kyselyn PRIIP-avaintietoasiakirjan sisällöstä. Valmisteluaineiston perusteella PRIIP-avaintietoasiakirjan sisältö on muutettu sijoitusrahastoille paremmin sopivaksi. Silti esimerkiksi riski-indikaattorin vaikutusta sijoittajien käyttäytymiseen olisi hyvä arvioida jälkikäteen.

Sijoitusrahastodirektiivin muutos ei jätä kansallista liikkumatilaa täytäntöönpanossa. Sijoitusrahastolain muuttamisessa on kyse PRIIP-asetuksen sijoitusrahastoille tarkoitetun siirtymäajan loppumisesta. Sijoitusrahastolakiin ehdotetut muutokset ovat perusteltuja.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetusta laissa olevat kansalliset säännökset ehdotetaan kumottavaksi. Kansalliset säännökset olivat perustelua ja tarpeellisia PRIIP-asetuksen siirtymäkauteksi, jotta vaihtoehtorahastoilla oli sijoitusrahastoja vastaavasti mahdollisuus laatia avaintieto-esitys. Siirtymäkauden jälkeen kansalliselle sääntelylle ei ole enää tarvetta.

Oikeusvarmuuden vuoksi on tärkeä saada lain voimaan ennen vuoden vaihdetta, jotta rahastoista ei tarvitse tehdä keskenään ristiriitaista esitettä.

Matti Turtiainen

Tutkimusjohtaja, arvopaperimarkkinaoikeus

Itä-Suomen yliopisto

Oikeustieteiden laitos